

OTVORENI PARLAMENT:

Izveštaj o radu 14. saziva

Narodne skupštine Republike Srbije

Februar 2024 - April 2025

OTVORENI PARLAMENT

O vama se radi.

KONTEKST I SAŽETAK

Rad XIV saziva Narodne skupštine Srbije tokom 2024. i početka 2025. godine bio je obeležen nizom događaja i praksi koji su kulminirali izraženom institucionalnom krizom i dubokom erozijom demokratskog legitimiteta ovog najvišeg predstavničkog tela.

Na samom početku saziva, parlamentarni rad bio je opterećen sporovima oko regularnosti izbora iz decembra 2023, koje su domaći i međunarodni posmatrači (ODIHR, CRTA) ocenili kao ozbiljno neravnopravne, posebno ukazujući na administrativnu migraciju birača i druge nepravilnosti. Ove nalaze pratile su intenzivne polemike i osporavanja rezultata od strane opozicije, što je uticalo na rad Skupštine od konstituisanja XIV saziva.

Izbor Ane Brnabić za predsednicu Skupštine u martu 2024. usledio je posle trodnevne rasprave sa čestim incidentima, dok je tokom njenog mandata dominirala praksa pristrasnog vođenja sednica. Dijalogu o izbornim uslovima, koji je formalno vođen kroz radnu grupu u Skupštini, nedostajali su konkretni rezultati; nijedna suštinska promena izbornih zakona nije predložena do lokalnih izbora u junu, a rad grupe je bio onemogućen nedostatkom kvoruma iz redova vladajuće većine.

U maju 2024. Vlada Miloša Vučevića izabrana je nakon skraćene rasprave, dok je tokom godine tema iskopavanja litijuma i bora postala centralna tačka javnog i parlamentarnog sukoba, nakon što je Ustavni sud poništio odluku o obustavi projekta "Jadar". Ova tema izazvala je masovne proteste, a pokušaji parlamentarne rasprave o zabrani iskopavanja litijuma i bora kulminirali su u oktobru odbijanjem opozicionog predloga zakona (84 za, 128 protiv), uprkos zahtevima 86 poslanika za vanrednom sednicom.

U XIV sazivu zabeležena je izražena fragmentacija opozicije: do promena je došlo u više od deset poslaničkih grupa, uz česte prelaze poslanika. Takva dinamika dodatno je otežala koordinaciju opozicije i oblikovala parlamentarni rad.

Vrhunac parlamentarne krize usledio je u novembru 2024, na sednici sa 68 tačaka dnevnog reda (uključujući budžet za 2025. godinu), koju su obeležile teške proceduralne povrede, fizički incidenti, i izostanak suštinske rasprave. Od decembra 2024. do marta 2025. nisu održavane sednice Skupštine, uprkos masovnoj mobilizaciji građana i ostavci predsednika Vlade.

U brojkama, rad Skupštine tokom posmatranog perioda karakteriše:

- Samo **10** plenumskih sednica i **37** dana rada (značajan pad u odnosu na prethodne sazive),
- Usvojeno je **148** zakona, od čega je **95%** predloga poteklo od Vlade, dok je od **22** opoziciona predloga usvojen samo jedan,
- Samo **2** dana za poslanička pitanja u prisustvu Vlade,
- **7** održanih javnih slušanja i razmotreno tek **11** od **24** izveštaja nezavisnih organa,
- **43** usvojenih zakona o zajmovima (zaduženje od pet milijardi evra).

Analiza detaljno pokazuje da je Narodna skupština XIV saziva ostala pod dominantnim uticajem izvršne vlasti, sa minimalnim korišćenjem ustavnih mehanizama kontrole i sistematskim ignorisanjem opozicionih inicijativa. Praksa neopravdanog objedinjavanja rasprava i pristrasnog predsedavanja dosegla je vrhunac, dok su građanske inicijative i izveštaji nezavisnih institucija kontinuirano ignorisani. Kršenja procedura, asimetrična primena kazni i manipulacija transkriptima dodatno su urušili parlamentarni integritet.

Uprkos retkim formalnim poboljšanjima (blago produženo vreme od zakazivanja do održavanja sednica, odsustvo opstrukcija rada odbora), ključni indikator kvaliteta demokratskog procesa - mogućnost efektivne skupštinske kontrole i javnog dijaloga - ostao je na rekordno niskom nivou.

DEO I:

ČETRNAESTI SAZIV SKUPŠTINE SRBIJE KROZ BROJKE

Poglavlje daje kvantitativni pregled rada Narodne skupštine Republike Srbije u okviru njene zakonodavne, kontrolne, izborne i predstavničke funkcije. Radi lakše analize, uz svaki pokazatelj naveden je i smer trenda intenziteta rada Skupštine i njenih radnih tela u poređenju s prethodnim sazivom.

LEGENDA

- pozitivna promena u odnosu na prethodni saziv
- negativna promena u odnosu na prethodni saziv
- nema promene u odnosu na prethodni saziv

1.1 Osnovni podaci

Posmatrani period rada Narodne skupštine: **prva godina XIV saziva 6.2.2024. - 16.4.2025.**

Broj održanih plenumskih sednica: **10 sednica¹**

Ukupan broj dana plenumskih sednica: **37 dana²**

- 1 konstitutivna sednica (4 radna dana)
- 5 sednica u redovnom zasedanju (17 radnih dana)
- 2 sednice u vanrednom zasedanju (12 radnih dana)
- 2 posebne sednice (4 radna dana)

Prosečan broj dana između sazivanja i početka plenumske sednice: **3,9 dana³**

Broj sednica odbora: **192⁴**

Procenat sednica odbora koje su bile zatvorene za javnost: **10%⁵**

Trajanje sednica odbora: ⁶

- 26% sednica trajalo je manje od 10 minuta
- 16% sednica trajalo je između 10 i 30 minuta
- 57% sednica trajalo je više od 30 minuta

¹ XIV saziv: po 1 sednica na 44 dana; XIII saziv: po 1 sednica na 27 dana

² XIV saziv: po 1 skupštinski dan na svakih 12 dana; XIII saziv: po 1 skupštinski dan na svakih 6 dana

³ Tokom XIII saziva skoro sve sednice su zakazivane danas-za-sutra. Ipak, Poslovnik Narodne skupštine predviđa minimum od 7 dana unapred, tako da se učinak u prvoj godini XIV saziva i dalje ne može smatrati zadovoljavajućim.

⁴ XIV saziv: 3 sednice odbora nedeljno; XIII saziv: 4 sednice odbora nedeljno

⁵ XIII saziv: 4% sednica zatvorenih za javnost

⁶ XIII saziv: 15% ispod 10 minuta, 21% između 10 i 30 minuta, 63% iznad 30 minuta

Najviše i najmanje održanih sednica odbora:

	Broj održanih sednica	Odbor
1	32	Odbor za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja
2	22	Odbor za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava
3	21	Odbor za spoljne poslove
4	18	Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo
5	14	Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu
...	...	
16	2	Odbor za zaštitu životne sredine
17	2	Odbor za Kosovo i Metohiju
18	2	Odbor za dijasporu i Srbe u regionu
19	2	Odbor za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu
20	1	Odbor za zdravlje i porodicu

1.2 Zakonodavna funkcija skupštine

Broj usvojenih zakona:

148 ukupno

69 akata o potvrđivanju međunarodnih sporazuma (**47%**)

79 regularnih zakona (**53%**)

29 novi zakoni (**37%**)

50 izmena i dopuna postojećih zakona (**63%**)

Broj usvojenih zakona prema tipu postupka:

Regularni postupak: **123 (83%)**

Hitni postupak: **25 (17%)⁷**

10 potvrđivanja međunarodnih sporazuma

15 regularnih zakona (**2 nova** zakona i **13 izmena i dopuna**)

Broj zakona prema predlagачu (usvojeni i predloženi):

Predlagач	Predloženo	%	Usvojeno	%	Procenat usvojenosti po predlagачu
Vlada Republike Srbije	140	77%	140	95%	100%
Poslanici vladajuće većine	12	7%	2	1%	17%
Poslanici opozicije	23	13%	1	1%	4%
Narodna banka Srbije	5	3%	5	3%	100%
Ukupno	181	100%	148	100%	82%

⁷ XIII saziv: 13% zakona usvojeno kroz hitni postupak

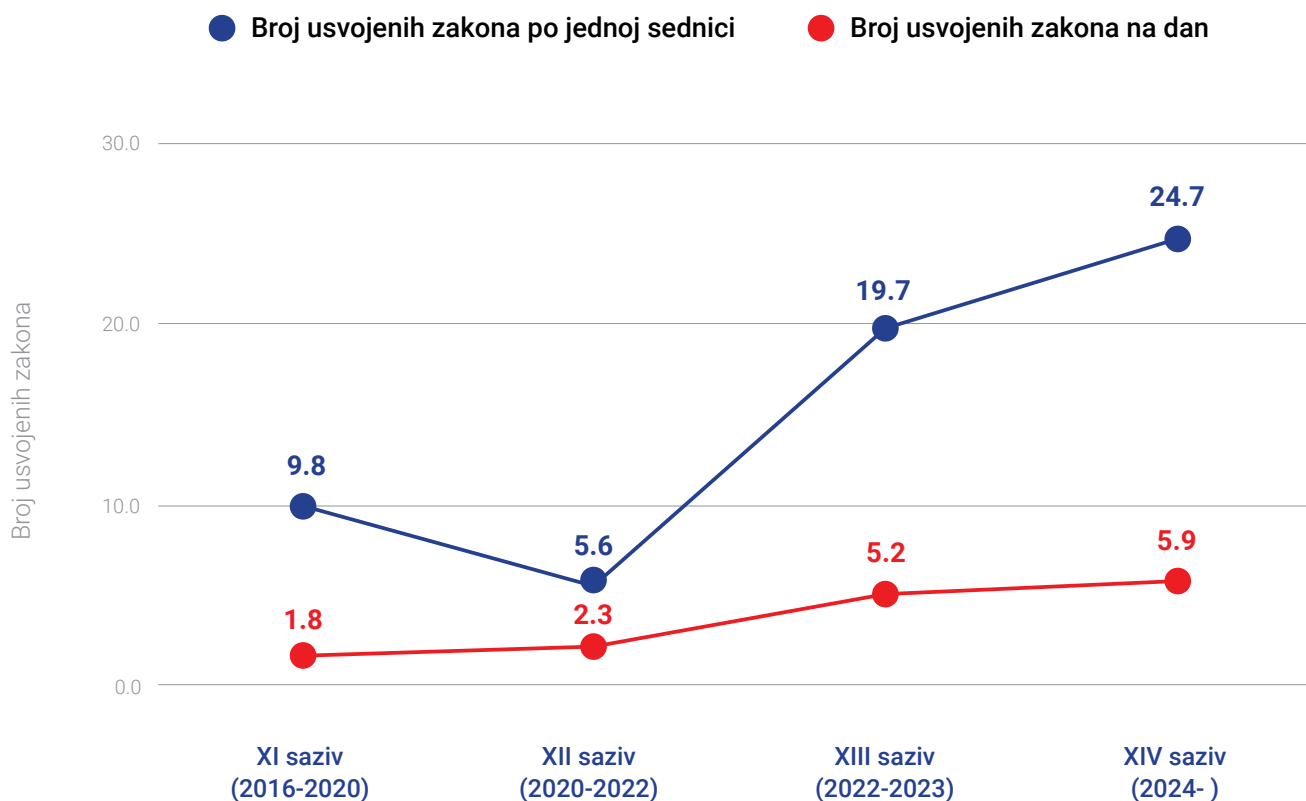
Broj usvojenih zakona o zajmovima:

43 (~5 milijardi evra)

Broj usvojenih zakona po sednici kroz sazive Skupštine:

	XI saziv (2016-2020)	XII saziv (2020-2022)	XIII saziv (2022-2023)	XIV saziv (2024-)
Broj usvojenih zakona	617	267	197	148
Broj sednica ⁸	63	48	10	6
Broj skupštinskih dana ⁹	334	115	38	25

Prosečan broj usvojenih zakona po sednici kroz sazive

⁸ Odnosi se samo na legislativne sednice - one na kojima je na dnevnom redu bilo razmatranje pravnih akata.

⁹ Odnosi se samo na dane legislativnih sednica.

1.3 Kontrolna funkcija Skupštine

Broj održanih dana za postavljanje poslaničkih pitanja u prisustvu članova Vlade:

Dan za poslanička pitanja po sazivima

Saziv	Broj održanih dana za poslanička pitanja	Broj redovnih zasedanja	Broj održanih dana za poslanička pitanja po redovnom zasedanju	Prosečan broj poslanika koji su postavljali pitanja po danu
IX (2012 - 2014)	9	3	3	14
X (2014 - 2016)	4	4	1	9
XI (2016 - 2020)	14	7	2	7
XII (2020 - 2022)	10	3	3	8
XIII (2022 - 2023)	3	3	1	6
XIV (2024 - 2025)	2	3	0,7	4

Članovi Vlade koji su najduže ukupno odgovarali na Poslanička pitanja:

- **Aleksandar Martinović, Ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (85 minuta)**
- **Goran Vesić, Ministar građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture (50 minuta)**
- **Miloš Vučević, Predsednik Vlade Republike Srbije (25 minuta)**

Članovi Vlade koji nisu nijednom prisustvovali Poslaničkim pitanjima:

- **Tomislav Momirović, Ministar unutrašnje i spoljne trgovine**
- **Tanja Mišćević, Ministarka za evropske integracije**
- **Jelena Begović, Ministarka nauke, tehnološkog razvoja i inovacija**
- **Husein Memić, Ministar turizma i omladine**
- **Nenad Popović, Ministar bez portfelja zadužen za oblast međunarodne ekonomske saradnje i oblast društvenog položaja crkve u zemlji i inostranstvu**

Broj održanih dana za poslanička pitanja u vezi sa aktuelnom temom: **0¹⁰**

Broj održanih javnih slušanja: **7¹¹**

Ukupan broj održanih dana za traženje obaveštenja i objašnjenja: **12¹²**

Ukupan broj traženja obaveštenja i objašnjenja: **110¹³**

¹⁰ Ovaj mehanizam kontrole je poslednji put upotrebljen 2013. godine.

¹¹ XIV saziv: 1 javno slušanje na 65 dana; XIII saziv: 1 javno slušanje na 65 dana

¹² XIV saziv: 4 dana za traženje obaveštenja i objašnjenja po redovnom zasedanju; XIII saziv: 5 dana za traženje obaveštenja i objašnjenja po redovnom zasedanju (ukupno 16). Sednice na kojima poslanici mogu tražiti obaveštenja i objašnjenja održavaju se svakog utorka i četvrtka kada ima sednice.

¹³ XIV saziv: 9 zahteva po danu za traženje obaveštenja i objašnjenja; XIII saziv: 20 zahteva po danu za traženje obaveštenja i objašnjenja (ukupno 317).

Razmatranje izveštaja nezavisnih kontrolnih i regulatornih organa:

Nezavisni kontrolni i regulatorni organi dostavljaju Narodnoj skupštini godišnje izveštaje o radu, koje je Skupština u obavezi da razmotri kako u odgovarajućim odborima tako i na plenarnim sednicama.

Ispod je spisak svih dostavljenih izveštaja sa oznakom da li su razmatrani u toku izveštajnog perioda.

Nezavisni kontrolni ili regulatorni organ	Izveštaj za 2023.	Izveštaj za 2022.
Zaštitnik građana	✗	✗
Državna revizorska institucija	✓	✓
Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti	✗	✗
Agencija za sprečavanje korupcije	✓	✓
Regulatorno telo za elektronske medije	✗	✗
Poverenik za zaštitu ravnopravnosti	✗	✗
Fiskalni savet	✓	✓
Republička komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki	✓	✓
Komisija za zaštitu konkurencije	✗	✗
Komisija za hartije od vrednosti	✓	✗
Komisija za kontrolu državne pomoći	✓	✓
Agencija za energetiku	✗	✗

1.4 Izborna funkcija Skupštine

Odluke Narodne skupštine o postavljenjima:

Datum izbora	Telo	Broj izabranih	Položaj izabranih	Period
16.04.2025.	Vlada Republike Srbije	1	Predsednik	Na 4 godine
16.04.2025.	Vlada Republike Srbije	30	Članovi	Na 4 godine
19.03.2025.	Komisija za kontrolu državne pomoći	3	Članovi Saveta	Na 5 godina
19.03.2025.	Narodna banka Srbije	1	Predsednik Saveta guvernera	Na 5 godina
19.03.2025.	Narodna banka Srbije	4	Članovi Saveta	Na 5 godina
19.03.2025.	Nacionalno telo za akreditaciju i obezbeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju	1	Član Upravnog odbora	Razrešena
19.03.2025.	Nacionalni savet za visoko obrazovanje	3	Član Saveta	Razrešeni
27.11.2024.	Agencija za energetiku	2	Član Saveta	Na 5 godina
27.11.2024.	Komisija za zaštitu konkurencije	4	Član Saveta	Na 5 godina
27.11.2024.	Komisija za zaštitu konkurencije	1	Predsednik	Na 5 godina
27.11.2024.	Republička izborna komisija	38	Stalni sastav	Do novog saziva Skupštine ¹⁴
31.7.2024.	Narodna banka Srbije	1	Guverner	Na 6 godina
31.7.2024.	Narodna banka Srbije	1	Vice-guverner	Na 6 godina
31.7.2024.	Fiskalni savet	1	Predsednik	Na 6 godina
31.7.2024.	Fiskalni savet	1	Član	Na 6 godina
2.5.2024.	Vlada Republike Srbije	1	Predsednik	Na 4 godine
2.5.2024.	Vlada Republike Srbije	31	Članovi	Na 4 godine

¹⁴ Rok za izbor novog stalnog sastava RIK je istekao 6. avgusta 2024, te je u ovom slučaju rok probijen za tri meseca i 20 dana.

1.5 Predstavnička funkcija Skupštine

Rezultat koji su postigle izborne liste	Osvojeni br. mandata (lista)	Političke partije / pokreti na izbornoj listi	Osvojeni br. mandata (stranka)
ALEKSANDAR VUČIĆ – Srbija ne sme da stane	129	Srpska napredna stranka PUPS Socijaldemokratska partija Srbije Pokret socijalista Zdrava Srbija Srpska narodna partija	110 6 6 2 3 2
SRBIJA PROTIV NASILJA – MIROSLAV MIKI ALEKSIĆ - MARINIKI TEPIĆ (STRANKA SLOBODE I PRAVDE, NARODNI POKRET SRBIJE, ZELENO-LEVI FRONT, NE DAVIMO BEOGRAD, EKOLOŠKI USTANAK – ČUTA, DEMOKRATSKA STRANKA, POKRET SLOBODNIH GRAĐANA, SRBIJA CENTAR, ZAJEDNO, POKRET ZA PREOKRET, UDRUŽENI SINDIKATI SRBIJE „SLOGA“, NOVO LICE SRBIJE)	65	Narodni pokret Srbije Stranka slobode i pravde Zeleno-levi front Srbija centar Zajedno Demokratska stranka Građanska demokratska partija Novo lice Srbije	17 16 10 9 4 4 3 2
IVICA DAČIĆ – PREMIJER SRBIJE	18	Socijalistička partija Srbije Jedinstvena Srbija Zeleni	12 5 1
DR MILOŠ JOVANOVIĆ – NADA ZA SRBIJU – Srpska koalicija NADA – Nacionalno demokratska alternativa – Nova Demokratska stranka Srbije (Novi DSS) – Pokret obnove Kraljevine Srbije (POKS) – Vojislav Mihailović	13	Nova Demokratska stranka Srbije Pokret obnove Kraljevine Srbije	7 6
MI-GLAS IZ NARODA, prof. dr Branimir Nestorović	13	Grupa građana	13
VAJDASÁGI MAGYAR SZÖVETSÉG – Elnökünkért, közösségünkért, a jövőért! / SAVEZ VOJVODANSKIH MAĐARA – Za našeg Predsednika, za našu zajednicu, za budućnost!	6	Savez vojvođanskih Mađara	6
SDA Sandžaka – dr. Sulejman Ugljanin	2	Stranka demokratske akcije Sandžaka	2
USAME ZUKORLIĆ – UJEDINJENI ZA PRAVDU – STRANKA PRAVDE I POMIRENJA – BOŠNJACI SANDŽAKA, TOMISLAV ŽIGMANOV - DEMOKRATSKI SAVEZ HRVATA U VOJVODINI	2	Stranka pravde i pomirenja	2
“POLITIČKA BORBA ALBANACA SE NASTAVLJA – ŠAIP KAMBERI” / “BETEJA POLITIKE E SHQIP-TARËVE VAZHDON – SHAIK KAMBERI”	1	Partija za demokratsko delovanje	1
RUSKA STRANKA – SLOBODAN NIKOLIĆ	1	Ruska stranka	1

Vrste izbornih lista koje su ušle u XIV saziv Narodne skupštine

Tip liste	Broj lista	Broj stranaka	Broj mandata
Koaliciona lista	4	19	225
Manjinska lista	5	5	12
Grupa građana	1	1	13

Pregled promena članstva narodnih poslanika u poslaničkim grupama

Tokom perioda od januara 2024. do aprila 2025. godine, poslaničke grupe (PG) u Narodnoj skupštini Srbije pretrpele su značajne promene u sastavu, uz promene u nazivima. **Plavom** bojom su obeleženi nazivi poslaničkih grupa, dok su **crvenom**, odnosno **zelenom** bojom označene prethodno, odnosno novo stanje u okviru poslaničke grupe na koju se informacija odnosi.

Januar - Mart 2024: Proces fragmentacije započeo je raskolom unutar **pokreta "MI - Glas iz naroda" (13 poslanika)** još pre konstituisanja skupštinskog saziva, u toku pregovora o formiranju vlasti u Gradu Beogradu u januaru 2024. Raskol je formalizovan stvaranjem dve odvojene poslaničke grupe: **"Mi - Glas iz naroda" (7 poslanika)** i **"MI - Glas iz naroda prof. dr Branimir Nestorović" (6 poslanika)**.

April 2024: Poslanička grupa predvođena Branimirom Nestorovićem promenila je naziv u **"MI SNAGA NARODA PROF. DR BRANIMIR NESTOROVIĆ"**.

April 2024: Došlo je do raspada najveće opozicione poslaničke grupe **"Stranka slobode i pravde - Pokret slobodnih građana" (19 poslanika)**. Formirana je zasebna PG **"Stranka slobode i pravde" (16 poslanika)**, dok su troje poslanika **Pokreta slobodnih građana (PSG)** privremeno postali poslanici koji nisu deo poslaničkih grupa **(8 poslanika)**.

Jul 2024: Bogdana Koljević Grifit napustila je PG **"MI SNAGA NARODA PROF. DR BRANIMIR NESTOROVIĆ" (6 poslanika)** i postala deo poslanika koji nisu članovi poslaničkih grupa **(9 poslanika)**.

Jul 2024: Ana Ivanović je napustila PG **"MI - GLAS IZ NARODA" (7 poslanika)** i pridružila se PG **"MI SNAGA NARODA PROF. DR BRANIMIR NESTOROVIĆ" (6 poslanika)**.

Avgust 2024: Došlo je do razlaza unutar PG **"PS - NSS - USS – RS" (5 poslanika)**. Dva poslanika Pokreta socijalista (PS) i poslanik Marijan Rističević iz USS prešli su u vladajuću PG **"ALEKSANDAR VUČIĆ - Srbija ne sme da stane"**. Preostali članovi PG **"PS - NSS - USS - RS" (2 poslanika)**, zajedno sa poslanicima stranke Zdrava Srbija **(3 poslanika)** i poslanicom SNS Lidijom Šarac **(1 poslanik)**, do tada iz PG **"ALEKSANDAR VUČIĆ - Srbija ne sme da stane" (112 poslanika)**, formirali su novu PG **"ZDRAVA SRBIJA - RUSKA STRANKA - UJEDINJENA SELJAČKA STRANKA" (5 poslanika)**. U trenutku kada se dešavala, ova promena nije formalno saopštena, niti medijski ispraćena, ali je primećena u toku avgusta 2024.

Septembar 2024: Poslanici PSG-a, koji su od aprila bili van poslaničkih grupa **(9 poslanika)**, formirali su sa još troje poslanika istog statusa novu PG pod nazivom **"Pokret slobodnih građana (PSG) – Stranka demokratske akcije Sandžaka (SDA Sandžaka) – Partija za demokratsko delovanje (PDD)" (6 poslanika)**.

Septembar 2024: Poslanik Žarko Ristić je napustio PG "Narodni pokret Srbije - Novo lice Srbije" (14 poslanika) i prešao među poslanike koji nisu članovi poslaničkih grupa (4 poslanika).

Oktobar 2024: Poslanici Željko Veselinović i Đorđo Đorđić napustili su PG "Stranka slobode i pravde" (16 poslanika) i prešli u poslanike koji nisu članovi poslaničkih grupa (6 poslanika).

Novembar 2024: Poslanice Sonja Pernat i Irena Živković napustile su PG "Stranka slobode i pravde" (14 poslanika) i prešli u poslanike koji nisu članovi poslaničkih grupa (8 poslanika).

Novembar 2024: Poslanica Slavica Radovanović je napustila PG "Narodni pokret Srbije - Novo lice Srbije" (13 poslanika). Tom prilikom je formirana nova poslanička grupa "POKRET SLOGA - DA SE STRUKA PITA" (5 poslanika) koja je objedinila sve poslanike koji su od oktobra napustili svoje stranke.

Decembar 2024: Poslanica Jelena Pavlović je isključena iz PG "MI SNAGA NARODA PROF. DR BRANIMIR NESTORVIĆ" (6 poslanika), tada prelazi u poslanike koji nisu članovi poslaničkih grupa (5 poslanika).

Decembar 2024: Novoformirana PG "POKRET SLOGA - DA SE STRUKA PITA" promenila je naziv u "POKRET RADNIKA SLOGA - STRUKA" (tačan trenutak promene nije zabeležen).

Februar 2025: Poslanik Igor Braunović napustio je PG "IVICA DAČIĆ - Socijalistička partija Srbije (SPS)" (13 poslanika) i prešao u poslanike koji nisu članovi poslaničkih grupa (6 poslanika).

April 2025: Poslaničku grupu "ZDRAVA SRBIJA - RUSKA STRANKA - UJEDINJENA SELJAČKA STRANKA" (5 poslanika) napustio najpre poslanik Miliša Miletić, a zatim i poslanik Miloljub Albijanić, nakon čega je ova poslanička grupa prestala da postoji. Poslanici su prešli u redove poslanika koji nisu članovi poslaničkih grupa (11 poslanika).

April 2025: Bogdana Koljević Grifit je iz redova poslanika koji nisu članovi poslaničkih grupa (8 poslanika) ušla u PG "MI - GLAS IZ NARODA" (7 poslanika).

Broj poslanika po poslaničkim grupama (februar 2024. - april 2025.)

Poslanička grupa (februar 2024.)	Br. poslanika	Br. poslanika	Poslanička grupa (april 2025.)
ALEKSANDAR VUČIĆ - Srbija ne sme da stane	113	112	ALEKSANDAR VUČIĆ - Srbija ne sme da stane
Stranka slobode i pravde - Pokret slobodnih građana	19	12	Stranka slobode i pravde
		6	Pokret slobodnih građana (PSG) – Stranka demokratske akcije Sandžaka (SDA Sandžaka) – Partija za demokratsko delovanje (PDD)
		5	POKRET RADNIKA SLOGA - STRUKA
Narodni pokret Srbije - Novo lice Srbije	14	12	Narodni pokret Srbije - Novo lice Srbije
Ivica Dačić - Socijalistička partija Srbije (SPS)	13	12	Ivica Dačić - Socijalistička partija Srbije (SPS)
Novi DSS - POKS (NADA)	13	13	Novi DSS - POKS (NADA)
Zeleno - levi front, Ne davimo Beograd	10	10	Zeleno - levi front, Ne davimo Beograd
Srbija centar - SRCE	9	9	Srbija centar - SRCE
Demokratska stranka - DS	8	8	Demokratska stranka - DS
MI - GLAS IZ NARODA	7	7	MI - GLAS IZ NARODA
MI - GLAS IZ NARODA PROF. DR BRANIMIR NESTORVIĆ	6	5	MI SNAGA NARODA PROF. DR BRANIMIR NESTORVIĆ
PUPS - solidarnost i pravda	6	6	PUPS - solidarnost i pravda
Savez vojvođanskih Mađara	6	6	Savez vojvođanskih Mađara
Socijaldemokratska partija Srbije	6	6	Socijaldemokratska partija Srbije
Dragan Marković Palma - Jedinstvena Srbija	5	5	Dragan Marković Palma - Jedinstvena Srbija
Ekološki ustanak	5	5	Ekološki ustanak
PS - NSS - USS - RS ¹⁵	5	/	/
		5	ZS - RS - USS ¹⁶
Narodni poslanici koji nisu članovi poslaničkih grupa	5	11	Narodni poslanici koji nisu članovi poslaničkih grupa

¹⁵ Pokret socijalista, Narodna seljačka stranka, Ujedinjena seljačka stranka, Ruska stranka

¹⁶ Zdrava Srbija, Ruska stranka, Ujedinjena seljačka stranka

DEO II:

ANALIZA RADA SKUPŠTINE SRBIJE U XIV ZASEDANJU

2.1 Ključni Događaji u Radu Parlamenta Tokom 2024. godine

Konstituisanje XIV saziva Narodne skupštine

Četrnaesti saziv Narodne skupštine konstituisan je 6. februara 2024. godine, nakon vanrednih izbora 17. decembra 2023., trećih u manje od četiri godine. Izborni proces obeležile su snažne kritike domaćih i međunarodnih posmatrača (ODIHR, CRTA) zbog neravnopravnih uslova, dominacije predsednika države u kampanji, pritisaka na birače, zloupotrebe javnih resursa, ali posebno i dokumentovanom i veoma zastupljenom pojavom administrativne migracije birača, posebno radi uticaja na rezultate lokalnih izbora. Ovi nalazi doveli su do osporavanja legitimiteta izbora od strane opozicije, što je rezultiralo napetom atmosferom od samog početka rada saziva, uključujući odvojeno polaganje zakletve dela opozicionih poslanika. Konstitutivna sednica, započeta 6. februara potvrđivanjem mandata, nastavljena je tek 18. marta, nakon pauze od skoro šest nedelja, formalno obrazložene nedostatkom dogovora, i završena 20. marta izborom rukovodstva Skupštine.

Izbor Ane Brnabić za predsednicu Skupštine

Ana Brnabić, dotadašnja premijerka, izabrana je za predsednicu Skupštine 20. marta 2024. glasovima 153 poslanika vladajuće koalicije. Njen izbor je usledio nakon trodnevne burne rasprave obeležene incidentima, uvredama i opstrukcijama. Iako je u prvim izjavama nova predsednica Skupštine kao prioritet postavila uspostavljanje dijaloga, nije privolela opozicione stranke da učestvuju u raspravi o izboru opozicionih potpredsednika.

“Borba” za izborne uslove

Period pre lokalnih izbora 2. juna obeležio je pritisak javnosti, opozicije i međunarodnih aktera za poboljšanje izbornih uslova, na osnovu dotadašnjih preporuka ODIHR-a, ali i najnovijih preporuka objavljenih u konačnom izveštaju ODIHR o izborima iz decembra 2023, objavljenog 28. februara 2024. U Skupštini je pokrenut dijalog kroz Kolegijum, koji je brzo prekinut bez dogovora. Na inicijativu nove predsednice, formirana je i Radna grupa za unapređenje izbornog procesa, koja je uključivala pored predstavnika vlasti i dela opozicije i par organizacija civilnog društva prepoznate od strane vlasti kao relevantne za izborne uslove - CRTA, CESID, Transparentnost Srbija. Ova radna grupa nije uspela da predloži konkretne izmene zakona pre junskih izbora, usled uskraćivanja kvoruma za rad ovog tela od strane predstavnika vlasti. Ovom inicijativom stvoren je formalni okvir za rad na unapređenju izbornih uslova, ali izostanak rezultata na ovom polju tokom ostatka godine, kada su sastanci radne grupe nastavljeni, snažno su ukazali na instrumentalizaciju ovog procesa bez stvarne volje za suštinskim promenama.

Izbor Vlade Miloša Vučevića

Nova Vlada, na čelu sa Milošem Vučevićem, predsednikom SNS, izabrana je 2. maja 2024. nakon dvodnevne sednice. Mandatar je predstavio program i kabinet od 31 člana u trosatnom ekspozeu, naglašavajući kontinuitet, EU integracije, odbranu suvereniteta i predlog obaveznog vojnog roka. Rasprava je bila relativno kratka, obeležena kritikama opozicije na kontinuitet i stanje u pojedinim

sektorima, kao i incidentima. Vlada je izabrana sa 152 glasa "za" i 61 "protiv", u procesu koji je već uobičajeno ličio više na formalnu potvrdu već donete olduke nego na suštinsku deliberaciju.

Pitanje litijuma ponovo u fokusu javnosti

Debata o potencijalnom iskopavanju litijuma u Srbiji intenzivirana je u javnosti mesec dana nakon junskih izbora, kada je Ustavni sud poništio odluku Vlade o zaustavljanju projekta "Jadar" - eksploatacije rude litijuma na zapadu Srbije. Ovo je izazvalo proteste aktivista i dela opozicije. Rasprava se krajem jula preselila i u Skupštinu. Iako nije bila deo dnevnog reda, o temi iskopavanja litijuma se dosta govorilo kroz institut traženja obaveštenja i objašnjenja, najčešće u govorima opozicionih poslanika, ali je i van toga bila prisutna u obraćanjima svih poslanika, kao i članova Vlade, bez obzira na to o čemu se u tom trenutku formalno raspravljalo tokom šestodnevnog prvog vanrednog zasedanja Narodne skupštine. Opozicija je uglavnom isticala opasnosti projekta "Jadar" po zdravlje ljudi i životnu sredinu, dok je vlast naglašavala potencijalnu razvojnu šansu Srbije, uz obećanja da će se poštovati ekološki standardi. Tema iskopavanja litijuma je u velikoj meri u debati služila za diskreditaciju i negativnu kampanju protiv političkih oponenta. Pored skupštinske rasprave, najupečatljivije reakcije protiv projekta iskopavanja litijuma viđene su na građanskim protestima koji su kontinuirano održavani tokom leta.

Rebalans budžeta ispred sednice o litijumu

Početkom septembra opozicioni poslanici su tražili vanrednu sednicu na kojoj su tražili raspravu o njihovom predlogu zakona kojim bi se zabranilo iskopavanje litijuma i bora u Srbiji. Predsednica Skupštine dala je prioritet vladinom zahtevu za vanrednu sednicu o rebalansu budžeta i dodatnih šest zakonskih akata, po hitnoj proceduri, uprkos tome što je zahtev opozicije stigao nedelju dana ranije. Usvajanje rebalansa Budžeta proteklo je uz petodnevnu raspravu obeleženu proceduralnim kontroverzama i optužbama o manipulaciji procedurama kojim su marginalizovane opozicione inicijative. Opozicija je podnela 146 amandmana, od kojih ni jedan nije bio prihvaćen.

Napokon sednica o litijumu

Na zahtev 86 opozicionih poslanika, održana je posebna sednica od 7. do 10. oktobra o predlogu izmena Zakona o rudarstvu kojim bi se propisala zabrana istraživanja i eksploatacije litijuma i bora. Četvorodnevna rasprava protekla je u izuzetno burnoj atmosferi, sa dugim izlaganjima predlagača i ministarke rudarstva, teškim optužbama, uvredama i incidentima. Predlog opozicije je na kraju odbijen sa 128 glasova protiv i 84 za.

Sezona "preletanja" i nove poslaničke grupe

Tokom godine zabeleženi su brojni izlasci poslanika iz svojih poslaničkih grupa. Najupečatljiviji je bio raskol unutar pokreta "MI - Glas iz Naroda", koji je na izborima u decembru osvojio čak 13 mandata. Do razilaženja u pokretu došlo je i pre samog konstituisanja saziva, tako da su poslanici izabrani na ovoj listi formiranje poslaničkih grupa dočekali prvu sednicu kao dve grupacije. Već u martu 2024. formirane su umesto jedne, dve nove poslaničke grupe: "MI - GLAS IZ NARODA" (sa 7 poslanika) i "MI SNAGA NARODA PROF. DR BRANIMIR NESTORVIĆ" (sa 6 poslanika). Naknadno, poslaničku grupu dr Nestorovića napustile su još dve poslanice, dok je u nju prešla druga poslanica iz originalne poslaničke grupe. U aprilu su poslanici Pokreta slobodnih građana istupili iz poslaničke grupe koju su osnovali sa Strankom slobode i pravde, da bi u septembru zajedno sa par

poslanika iz manje srodnih partija formirali novu poslaničku grupu PG Pokret slobodnih građana (PSG) – Stranka demokratske akcije Sandžaka (SDA Sandžaka) – Partija za demokratsko delovanje (PDD). Jesenji prelazni rok je bio veoma intenzivan, pa je tako iz poslaničke grupe Narodni pokret Srbije izašlo dvoje poslanika, dok je iz poslaničke grupe Stranka slobode i pravde izašlo čak četiri poslanika. Većina ovih poslanika je krajem godine osnovala novi poslanički klub pod nazivom Pokret sloga - Da se struka pita. Ova "preletanja" dovela su do dalje fragmentacije parlamentarne scene i potencijalno su otežala koordinisano delovanje opozicije.

Krah parlamentarizma ogoljen na novembarskoj sednici

Verovatno najznačajnija sednica u 2024. godini, započeta 25. novembra u novom političkom kontekstu oblikovanom senkom velike tragedije od 1. novembra koja se dogodila u Novm Sadu kada je nadstrešnica tek rekonstruisane železničke stanice pala i ubila 15 a teško povredila još troje građana. Na ulicama gradova u Srbiji protesti su polako postajali svakodnevni, a studenti su otpočeli sa blokadama svojih fakulteta. Sa čak 68 tačaka dnevnog reda, uključujući budžet za 2025. i završni račun za 2023., novembarska sednica je ocenjena kao kulminacija krize parlamentarizma u Srbiji još od uvođenja višestranačja. Sednici je prethodila sporna odluka predsednice Skupštine da ne stavi na dnevni red uredno podnet zahtev 84 poslanika opozicije za raspravu i glasanje o nepoverenju predsedniku Vlade, navodeći proceduralno sporan razlog navodnog falsifikovanja potpisa dve poslanice koje su napustile klub podnosioca. Opozicija i veliki deo javnosti su ovaj čin ocenili kao kršenje Ustava i Poslovnika.

Po ulasku Vlade u skupštinske klupe radi obrazlaganja predloga akata na dnevnom redu, došlo je do fizičkih sukoba između poslanika vlasti i opozicije, kao i ministara, zbog transparenata opozicije ("Ruke su vam krvave"). Intervenisalo je obezbeđenje, koje je razdvojilo fizički poslanike opozicije i vlasti. Nakon pauze opozicija je pokušavala da opstruiše dalji rad sednice izazivajući buku pištaljkama i vuvuzelama. Predsednica je u nekoliko minuta, u skraćenom obliku pročitala svih 68 tačaka, uprkos nepostojanju uslova za rad i diskusiju, zaključila raspravu u načelu i po-jedinostima bez ijednog govornika. Za sve akte usvojene na ovoj sednici podnete su Ustavnom sudu Srbije inicijative za ocenu ustavnosti, za sada bez ishoda. Kombinujući sprečavanje ustavom predviđenog mehanizma kontrole izvršne vlasti, fizičko nasilje, brojno zanemarivanje procedura i faktičko ukidanje debate o ključnim zakonima, vladajuća većina je dovela do potpunog sloma legitimiteta parlamenta kao institucije i ozbiljno kršenje principa parlamentarizma i podele vlasti. Ovom sednicom zaokružen je rad Skupštine u 2024. godini.

Tišina parlamenta u oluji protesta

U periodu nakon sednice u novembru, uprkos nezabeleženom širenju i omasovljivanju protesta širom Srbije, tišina u plenarnoj sali Skupštine vladala je puna tri i po meseca. Protesti su našli svoje najjače uporište u zahtevima studenata kojima se tražila odgovornost za tragediju na železničkoj stanici u Novom Sadu, ali i za sve učestalije nasilne napade na studente na ulicama. Reagujući na nepovoljne rezultate istraživanja javnog mnjenja, predsednik Srbije pozvao je opoziciju da zatraži savetodavni referendum o njegovom radu. Predsednica Skupštine je podržala tu inicijativu time što je javno predstavila preko 100 potpisa poslanike vladajuće stranke kojima bi oni takođe podržali inicijativu za savetodavni referendum ukoliko ga opozicija zatraži. Usledile su i pretnje predsednice Skupštine da će se prosvetnim radnicima i studentima u blokadi uskratiti plate ili budžetski status, što je dodatno razgorelo proteste. Kulminacija protesta u januaru bio je jednodnevni "generalni štrajk" 24. januara: veliki broj škola nije radio, jedan broj preduzeća i radnje su obustavili rad ili skratili radno vreme, pojedini javni servisi nisu emitovali program.

Nekonstatovana ostavka premijera Vučevića

Samo dan nakon brutalnog nasilja članova SNS protiv studenata u Novom Sadu, 28. januara, predsednik SNS i premijer Miloš Vučević podneo je ostavku na svoju funkciju i uputio je predsednici Skupštine. Iako je bilo potrebno čak nedelju dana od tada da ostavka bude zaprimljena u pisarnici Skupštine, javnost je očekivala da će ovaj čin izazvati brzo zakazivanje vanredne sednice na kojoj će ostavka biti konstatovana. Ipak, bilo je potrebno pedeset dana da Skupština to i učini, na samom kraju prve sednice redovnog prolećnog zasedanja u martu mesecu. U međuvremenu je nevladina organizacija Crta predala Ustavnom sudu inicijativu za poništenje čitavog paketa zakona usvojenih na spornoj sednici u novembru 2024. godine.

Maratonska prolećna sednica

Prva sednica po podnošenju ostavke premijera Srbije, održana je tek 4. marta, kada je započeto i prvo prolećno zasedanje u 2025. Sednica je opet uz 62 tačke dnevnog reda, u objedinjenoj raspravi, ličila na trku s vremenom: rok za izbor nove vlade isticao je 18. aprila. Na početku radnog dana, opozicija je predložila da se dnevni red svede na samo jednu tačku – ispunjenje jednog od studentskih zahteva – i da se ukloni „60 drugih štetnih zakona koje predlaže faktički tehnička vlada. Taj predlog nije usvojen. Kada je predsednica Skupštine utvrdila dnevni red i proglasila početak rasprave, opozicioni poslanici su počeli sa performansom koji je brzo prerastao u komešanje, buku i upotrebu dimnih bombi i baklji. Uprkos ovom pokušaju opstrukcije, sednica je nastavljena narednih dana bez prisustva opozicije. Na vrhuncu napetosti, 15. marta, više stotina hiljada građana na beogradskim ulicama održalo je najveći protest ikada zabeležen u Srbiji - tog dana Skupština je bila zaključana za sve osim za pripadnike vlasti i snaga reda. Na jednoj od glavnih gradskih saobraćajnica, ispred zgrade Skupštine tih dana ušančio se kamp podržavalaca aktuelne vlasti, pod plaštom studenata koji žele da se blokade fakulteta okončaju, u trenutku zaključenja ovog izveštaja kamp je i dalje tu. Sednica je formalno trajala do 19. marta, kada je predsednica Skupštine u poslednjem obraćanju konstatovala i ostavku premijera Vučevića.

Izbor Vlade Đura Macuta

Nakon što je 7. aprila predsednik Republike predložio endokrinologa Đura Macuta za mandatara, činilo se da će parlament napokon preći u radni režim. Ipak, rasprava o programu i sastavu kabineta počela je tek 15. aprila, kada je Macut u trosatnom ekspozou obećao „ekspertsku, nestranačku i reformsku“ vladu, iako sa i dalje prisutnim ključnim partijskim figurama na čelu resora poput finansija, unutrašnjih poslova i spoljnih poslova. Novi kabinet je potvrđen 16. aprila sa 153 glasa „za“ i 46 „protiv“. Za su glasale poslaničke grupe ALEKSANDAR VUČIĆ - Srbija ne sme da stane, IVICA DAČIĆ - Socijalistička partija Srbije (SPS), PUPS - solidarnost i pravda, Socijaldemokratska partija Srbije, ZDRAVA SRBIJA - RUSKA STRANKA - UJEDINJENA SELJAČKA STRANKA, Dragan Marković Palma - Jedinstvena Srbija, Savez vojvođanskih Mađara, Time je zatvoren ustavni rok, ali ne i društveni spor: već istog popodneva, na platou ispred Skupštine, održan je improvizovani „zbor građana“ na kome su studenti, sindikati i deo opozicije najavili „prolećni referendum na ulicama“ kao odgovor na, kako su rekli, „još jednu tehničku vladu kontinuiteta“. Novi premijer je u inauguralnom obraćanju pozvao na dijalog, ali bez nagoveštaja povlačenja spornih zakona ili ispunjavanja studentskih zahteva. Tako je, po mišljenju kritičara, i formalno potvrđeno da je parlament od mesta deliberacije postao tek scena na kojoj se ozvaničavaju odluke donesene drugde, dok se politička drama nastavlja u javnoj sferi, na ulicama i pred Ustavnim sudom.

2.2 Ocena parlamentarnih praksi u XIV sazivu

Rad Narodne skupštine u XIV sazivu u prvih godinu dana obeležen je praksama koje su dovele do sad nezebeležnog stepena osporavanja njenog demokratskog legitimiteta. Ključne karakteristike uključuju izraženu dominaciju izvršne vlasti, gotovo potpunu eroziju kontrolne funkcije parlamenta, instrumentalizaciju procedura od strane poslanika vladajuće većine, normalizaciju narušavanja pozitivnih parlamentarnih normi i veoma izraženu polarizaciju koja onemogućava konstruktivnu deliberaciju.

Poverenje prema instituciji Narodne skupštine je opalo na rekordno nizak nivo. Vrlo je verovatno da je nizak stepen poverenja u instituciju parlamenta doprineo oživljavanju inicijativa direktne demokratije u široj javnosti.

Zabeležene prakse skupštinske većine i rukovodstva ozbiljno ugrožavaju kvalitet demokratije u Srbiji i dovode u pitanje sposobnost Skupštine da efektivno vrši svoje ustavne funkcije, posebno u kontrolnoj i predstavničkoj funkciji, ali i sve više i u zakonodavnoj. Odnos između vlasti i opozicije obeležen je stalnom konfrontacijom, incidentima i blokadom suštinskog dijaloga. Ključni mehanizmi nadzora, kao što su poslanička pitanja, razmatranje izveštaja nezavisnih tela, javna slušanja, formiranje anketnih odbora i rasprave o poverenju Vladi, minimalno su korišćeni, često opstruirani ili potpuno zanemareni. Integritet parlamentarnog procesa dodatno urušava nedosledna primene Poslovnika i kaznenih mera na štetu poslanika opozicije, uz pristrasno predsedavanje sednicama, uz do sad nezabeležen nivo manipulacije steno beleškama sa plenarnih sednica. Na žalost, ovakvoj oceni najviše je doprinela predsednica Skupštine, direktno i u više navrata kršeći Ustavom, Zakonom i Poslovníkom propisana prava i procedure, između ostalog, odbijajući da stavi na dnevni red uredan predlog za glasanje o nepoverenju Vladi.

U ovom sazivu postignut je istorijski rekord u dinamici usvajanja zakona, u proseku čak 6 zakona po jednom skupštinskom danu, što je za ceo zakon više od rekorda postignutog u prethodnom sazivu. Ovo ukazuje na praksu sporadičnih i preopterećenih sednica na kojima se zakoni usvajaju ubrzano, često kroz potpuno neopravdano (i protivno Poslovníku) objedinjavanje rasprava o desetinama različitih i nepovezanih tačaka dnevnog reda.

Zakonodavna aktivnost je gotovo isključivo usmerena na potvrđivanje predloga Vlade (predlagač 95% usvojenih zakona), dok se opozicioni predlozi i amandmani sistemski ignorišu (usvojen samo jedan zakonski predlog kao rezultat predizbornih pregovora). Značajan udeo usvojenih akata su međunarodni sporazumi (47%), od kojih zajmovi čine čak 62%. Rad Skupštine odvija se i dalje bez unapred utvrđenog Godišnjeg plana rada, prepuštajući raspored ad hoc odlukama predsednice Skupštine. Zabeleženo je minimalno poboljšanje u prosečnom vremenu za zakazivanje sednica, ali je nastavljen trend rasta upotrebe upotrebe hitnog postupka.

Praksa rada XIV saziva u odnosu na prethodni saziv

POBOLJŠANJA (unapređenje prakse u odnosu na prethodni saziv):

Hitno zakazivanje sednica: Minimalno poboljšanje u prosečnom vremenu sazivanja (3,9 dana). Tokom XIII saziva sve sednice su zakazivane danas-za-sutra. Ipak, budući da Poslovnik Narodne skupštine predviđa minimum od 7 dana unapred, učinak u prvoj godini XIV saziva se i dalje ne može smatrati kao zadovoljavajući.

Opstrukcija rada odbora (kojima predsedava opozicija): Nije zabeležena praksa opstrukcije rada odbora koja je viđena u XIII sazivu, ali se to može objasniti činjenicom da u ovom sazivu opozicija praktično ne predsedava odborima. Poslanička grupa Mi - Glas iz naroda, koja je bliža liniji vladajuće većine u svojim nastupima, ima jednog predsednika odbora, dok poslanička grupa Mi snaga naroda ima jednog potpredsednika odbora.

STAGNACIJA (Nema promene u odnosu na prethodni saziv):

Bez izvesnosti rada: Uprkos najavama rukovodstva Skupštine, i ovaj saziv funkcioniše bez Godišnjeg plana rada. Raspored rada je kao i do sada prepušten isključivo ad-hoc volji vladajuće većine.

Pristrasno predsedavanje: Rukovodstvo Skupštine je nastavilo sa praksom favorizovanja većine, manipulacije Poslovnikom i diskriminacije opozicije.

Neopravdano objedinjavanje rasprava i hiperprodukcija propisa: Nastavljena je praksa spajanja desetina tačaka u jednu raspravu; Vlada Srbije je i dalje apsolutno dominantan predlagatelj (95% usvojenih zakona), minimalan procenat razmatranja i usvajanja predloga poslanika opozicije (1%).

Atmosfera u plenumu: Nastavljeni verbalni sukobi, incidenti, teške uvrede, niz sednica obeležili ozbiljni neredi, angažovanje obezbeđenja i fizički sukobi.

Javna slušanja: Za 14 meseci održano je 11 javnih slušanja, što je jedno javno slušanje na 65 dana, što je isti tempo kao i u toku XIII saziva.

Poslanička pitanja na aktuelnu temu: Nije održan nijedan dan.

POGORŠANJA (nazadovanje prakse u odnosu na prethodni saziv):

Upotreba hitnog postupka: Došlo je do nastavka trenda rasta usvajanja zakona po hitnom postupku - 17% u odnosu na 13% u XIII sazivu.

Raste prosečan broj usvojenih zakona po sednici: Ostvaren je rekord u prosečnom broju zakona koji se usvaja na sednicama Skupštine - 148 zakona je usvojeno na samo 6 legislativnih sednica, što je oko 25 zakona po sednici. Poređenja radi, u XIII sazivu (2022-2023) po legislativnoj sednici prosečno je usvajano oko, do tada rekordno, 20 zakona, dok je u XII sazivu (2020-2022), prosečan broj usvajanih zakona bio malo preko 5 po sednici.

Poslanička pitanja: Dan za poslanička pitanja u prisustvu članova Vlade su za 14 meseci održana su samo dva puta. Prilikom ovih sesija primenjuje se dominantno novi metod opstrukcije - neopra-

vdano dugi odgovori ministara, što zbog ograničenog vremena za ovaj mehanizam ima za posledicu značajan pad njegove učinkovitosti. Primetan je i drastičan pad broja poslanika koji postavljaju pitanja (prosek 4, samo 1 iz opozicije).

Narodna inicijativa: Do kraja izveštajnog perioda (17. april 2025.) Narodna inicijativa sa 38.000 potpisa koja je predata Narodnoj skupštini još u 2022. je i dalje "zakopana" tj. "Izgubljena" u zgradi Skupštine. Tek je u septembru 2024. predloženo formiranje komisije o nepostupanju po ovoj inicijativi, ali bez uspeha.

Kršenje procedura i uskraćivanje ustavnih prava: Predsednica Skupštine protivno svim pravilima odbila da predlog za glasanje o nepoverenju Vladi stavi na dnevni red sednice. Kršila je u više navrata i niz proceduralnih pravila u vođenju rasprave o usvajanju najvažnijih zakona.

Marginalizacija nezavisnih institucija: Ignorisanje ovih institucija je produbljeno. Ključni izveštaji o radu Zaštitnika građana, Poverenika za informacije, Poverenice za ravnopravnost za 2022. i 2023. nisu razmatrani u izveštajnom periodu. Od 18 izveštaja, razmotreno 10 izveštaja drugih nezavisnih ili regulatornih institucija, i to samo 5 izveštaja je razmatrano u okviru roka.

Anketni odbori: Opozicioni predlozi osnivanja anketnih odbora na pitanja od izuzetnog značaja za javnost nisu stavljani na dnevni red.

Kaznene mere: Za razliku od prakse iz prethodnog saziva Odbor za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja je izrečene mere protiv poslanika počeo da pretvara u novčane kazne i to veoma ažurno. Već ustaljena diskriminatornost u izricanju mera za održavanja reda sada je dobila i praktične posledice, budući da su u izveštajnom periodu izrečene novčane kazne za čak 12 poslanika iz opozicionih grupa i samo jednom poslaniku iz vladajuće većine.

Manipulacija transkriptima: Pored prakse izostavljanja iz steno beleški delova govora koji štete ugledu vladajuće stranke koja je zabeležena u prethodnim sazivima, u ovom sazivu uočeno je i dodavanje teksta, sa namerom da se prikrije da predsednica Skupštine nije izgovorila ono što je bila obavezna da izgovori.

OTVORENI PARLAMENT.rs

O vama se radi.